

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z wniosku R. M.
przy uczestnictwie W. D.
o rozgraniczenie,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 12 października 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w Ł.
z dnia 5 października 2017 r., sygn. akt I Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Dla spełnienia wymogu z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny,

czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Uczestnik wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), dotyczących: 1) „wykładni art. 153 k.c. w zakresie podstaw ustalenia aktualnej granicy prawnej nieruchomości w aspekcie uwłaszczenia w oparciu o przepisy ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz.U. Nr 27, poz. 250); 2) kompetencji biegłego z zakresu geodezji powołanego do określenia przebiegu granicy prawnej pomiędzy spornymi nieruchomościami do własnej oceny materiału dowodowego z akt sprawy; 3) rozkładu ciężaru dowodu w sprawie o rozgraniczenie oraz podejmowania czynności dowodowych przez sąd orzekający z urzędu zmierzających do ustalenia aktualnej granicy prawnej nieruchomości.

Zgodnie z ustaloną linią orzecznictwa powołanie się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego jako przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wymaga wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003, nr 18, poz. 436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstało. Zagadnienie to powinno być nadto „istotne” z uwagi na wagę przedstawionego przez skarżącego problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Skoro jednak skarga kasacyjna wnoszona jest w konkretnej sprawie, to zarówno charakter zgłoszonego w niej roszczenia, jak i ustalony przez sądy *meriti* stan faktyczny, którym Sąd Najwyższy jest związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), musi pozostawać W związku z przedstawionym przez skarżącego zagadnieniem prawnym i pozwalać na jego rozstrzygnięcie.

Pytania sformułowane przez skarżącego nie mają cech określonych wyżej.

Odpowiedź na pierwsze z nich jest oczywista. W sytuacji, gdy tytuły własności rozgraniczanych nieruchomości powstały na podstawie ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych, to ich

granice prawne należy wyznaczać stosownie do tego, w jakiej przestrzeni poszczególni posiadacze samoistni władali gruntem z zamiarem czynienia tego dla siebie, po objęciu gruntu w posiadanie na podstawie zdarzeń określonych tą ustawą. Wyznaczenie zakresu posiadania nieruchomości w terenie jest problemem faktycznym, a nie prawnym.

Odpowiedź na pytanie o uprawnienia biegłego z zakresu geodezji do oceny materiału dowodowego jest też oczywista. Biegły taki nie dokonuje oceny dowodów w rozumieniu art. 233 § 1 k.p.c., ale jeśli w celu sporządzenia zleconej mu opinii musi skonfrontować zebrany w aktach materiał dowodowy z danymi, które zgromadzone są w badanym przez niego zasobie geodezyjnym, to ma też obowiązek wskazać na te części materiału dowodowego, które z pozyskanymi danymi nie korespondują. Rozkład ciężaru dowodu w sprawie o rozgraniczenie nie odbiega od reguł ogólnych - każdy, kto z konkretnej zaszłości wywodzi korzystane dla siebie skutki, ma obowiązek wykazać, że miała ona miejsce.

Uczestnik powołał się ponadto na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), mającą wynikać z zaakceptowania stanowiska Sądu Rejonowego co do przebiegu spornych granic zgodnie z linią wytyczoną przez biegłego, który zinterpretował i ocenił materiał dowodowy mimo przysługiwania tej kompetencji wyłącznie sądowi.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalony jest pogląd, że uzasadnienie oczywistej zasadności skargi kasacyjnej jako przesłanki jej przyjęcia do rozpoznania wymaga powołania się na kwalifikowaną postać naruszenia zaskarżonym orzeczeniem przepisów prawa materialnego lub procesowego i przeprowadzania wywodu zmierzającego do jego wykazania. Oczywistość naruszenia ma miejsce wówczas, gdy jest ono widoczne *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia. O przyjęciu skargi kasacyjnej do rozpoznania nie decyduje przy tym samo oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego przez sąd, który wydał zaskarżone orzeczenie, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie orzeczenia oczywiście nieprawidłowego. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego)

określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi zatem do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (por. orzecznictwo przytoczone w motywach postanowienia Sądu Najwyższego z 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nieopubl.).

Skonfrontowanie uzasadnienia orzeczenia Sądu drugiej instancji z uzasadnieniem wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie potwierdza zatem tezy skarżącego o oczywistej zasadności skargi. Skarżący podważa przede wszystkim ustalenia faktyczne, na podstawie których zapadło orzeczenie, gdy tymczasem Sąd Najwyższy nie jest sądem faktów, lecz sądem prawa, a ustaleniami faktycznymi przyjętymi za podstawę rozstrzygnięcia przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.).

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c., orzeczono jak w postanowieniu.

jw